

DEMOGRAFIJA (HTTPS://MIMLADI.HR/CATEGORY/DEMOGRAFIJA/)

Kako temu hrvatske dijaspore učiniti mladima interesantnom i privlačnom

Damir Kopljar (https://Mimladi.Hr/Author/Damirkop/)

- Prije 6 Dana (https://Mimladi.Hr/2024/10/29/Kako-Temu-Hrvatske-Dijas-pore-Uciniti-Mladima-Interesantnom-I-Privlacnom/)

7 Min.

(https://mimladi.hr/wp-content/uploads/2024/10/ai-generated-8649574_1280.jpg)

Nakon što sam devet tekstova posvetio hrvatskoj dijaspori u zadnjem, desetom, tekstu pozabavit ću se problematikom koju sve jasnije uočavamo, a to je manjak zainteresiranosti mlađe populacije za temu dijaspore. U tekstu ću pokušat analizirati zašto postoji manjak zainteresiranosti mladih za ovu temu te ponuditi rješenje kako taj manjak zainteresiranosti prebroditi. Ovim pisanim uratkom, koji je ujedno i posljednji, završavam serijal radova na temu hrvatske dijaspore uz nadu i vjeru da sam uspio široj zajednici, s posebnim naglaskom na mlade, prenijeti nova saznanja, ali i emociju prema našim sunarodnjacima koji žive izvan Republike Hrvatske.

Postoji li zainteresiranost mladih za temu dijaspore

Na ovo pitanje lagano je odgovoriti, a odgovor nažalost glasi ne, kod mladih ne postoji zainteresiranost za ovu temu. Netko ciničan mogao bih otići i korak dalje te se zapitati znaju li mladi u Hrvatskoj uopće da njihovi sunarodnjaci već stoljećima žive na prostorima koji spadaju u hrvatsko blisko susjedstvo. Taj netko ne bi pogriješio postavljajući ovo pitanje jer mladi u hrvatskoj uistinu nemaju veliko znanje o svojim sunarodnjacima izvan Hrvatske. Za Hrvate u Vojvodini, Hercegovini i na Janjevu mnogi su čuli i to ne zato što su u školi o toj temu opširno učili, već zbog činjenice što su prije ili kasnije u svojem životu susreli nekog od predstavnika navedenih zajednica. Također mnogima je poznato kako postoji velika hrvatska zajednica u Njemačkoj te da su se zbog ekonomskih razloga Hrvati u 1960-im i 1970-im, ali i nakon ulaska Hrvatske u Europsku uniju uputili upravo u ovu zemlju. Ako s druge strane govorimo u našim sunarodnjacima u Južnoj i Sjevernoj Americi, Austriji, Italiji, Rumunjskoj i drugim mjestima onda nailazimo na saznanje kako mladi o Hrvatima na ovim prostorima ne znaju gotovo ništa. Tužna je to spoznaja te sam se upravo zbog toga odlučio posvetiti baš ovoj temi.

Zašto mladi ne znaju dovoljno o našoj dijaspori

Smatram da se glavni razlog za ovakvo stanje može detektirati u hrvatskom obrazovnom sustavu. Kao netko tko je u hrvatskoj završio osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje te studij povijesti iz prve ruke i s punom dozom sigurnosti mogu konstatirati da se o hrvatskoj dijaspori unutar školskog sustava gotovo uopće ne uči. Unutar formalnog sustava obrazovanja za ovu temu jednostavno nema mjesta te pojedinac o našoj dijaspori može saznati jedino ako učitelj ili profesor pokaže poseban sentiment za ovu temu ili ako se učenik samostalno odluči

o ovoj temi dodatno istražiti. Ovakvo sustavno zanemarivanje teme hrvatske dijasporu u sustavu formalnog obrazovanja pokazuje se kao veoma loša stvar te dovodi do potpune nezainteresiranosti mladih za ovu temu. Promjena školskog sustava, posebno u predmetima kao što su povijest i hrvatski jezik, mogao bi preokrenuti ova trend i pobuditi veliko zanimanje mladih za naše sunarodnjake u inozemstvu. Primjerice na nastavi povijesti može se uvesti tematska cjelina hrvatska dijaspora te unutar te cjeline u periodu od desetak školskih sati staviti poseban naglasak na procese iseljavanja, razloge zbog kojih su ljudi odlazili i način na koji su naši iseljenici u novoj domovini održali svoj identitet. Također bilo bi izuzetno zanimljivo upoznati mlade s našim sunarodnjacima koji su u novoj domovini ostvarili zavidne karijere na gospodarskom, kulturnom, umjetničkom ili znanstvenom polju. Učenjem o ovakvim pojedincima dodatno bi se pobudio osjećaj nacionalnog ponosa te stvorili snažnije emotivne veze mladih prema našoj dijaspori.

U predmetu hrvatskog jezika može se primijeniti slični princip te kroz desetak sati sustavno obrađivati tema kulturnog i književnog stvaralaštva hrvatske dijasporu. Ovdje se treba poseban naglasak staviti na pisma, pjesme i kratke radove u kojima su naši iseljenici pisali o ljepotama svoje domovine i čežnji koju osjećaju prema zemlji iz koje su bili primorani otići. Na ovaj način mladima bi se osvijestilo kako domovina nije samo geografski prostor na kojemu se živi nego i splet snaženog duhovnog i emotivnog naboja koji pojedinca vezuje uz svoju zemlju. Također bi se kroz čitanje pojedinačnih pisama i pjesama naših iseljenika kontekstualizirala tema iseljeničtva te bi se osim na brojke i povijesne okolnosti koje su ljude natjerale na odlazak mladi mogli fokusirati na pojedinca i njegovu osobnu sudbinu. Psihološka istraživanja pokazuju da se upravo fokusiranjem na pojedinca i njegov osobni život stvaraju snažne emotivne veze.

Je li promjena unutar školskog sustava dovoljna

Odgovor na ovo pitanje je naravno negativan. Ovakva promjena nije jedina stvar koja može mlade zainteresirati za pitanje dijasporu. Ono na što bi država definitivno trebala staviti naglasak jesu novi mediji. Mladi se danas gotovo u potpunosti informiraju preko novih medija. Facebook, Instagram, TikTok, YouTube, samo su neke od platformi koje mladi danas koriste. Ako Hrvatska želi pobuditi interes mladih za pitanje hrvatske dijasporu onda bi se upravo preko ovih platformi trebao plasirati sadržaj koji bi mladima biti lako dostupan i interesantan. Primjerice na YouTube-u imamo pregršt kanala koji u desetak do petnaestak minuta, uz puno slika i vizualnih efekata objašnjavaju neke povijesne procese. Ovakav pristup temi dijasporu trenutno nije prisutan kod hrvatskih vlasti te se nadam da će se u budućnosti stvari pokrenuti s mrtve točke. Također sličan pristup možemo primijeniti na TikTok-u koji polagano postaje glava platforma za komunikaciju i informiranje kod mlađe generacije. Provedba ovakvog programa imala bi veoma pozitivne učinke kod mladih generacija, a pritom državni budžet ne bi značajno opteretila. Danas uz korištenje AI alata ovakve video uratke možemo brzo i jeftino producirati. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Matica hrvatskih iseljenika i Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske samo su neke od institucija koje bi mogle sudjelovati svojim znanjem, kontaktima i financijama u provedbi ovakve strategije.

Ono što također može kod mladih izazvati veliki interes za dijasporu jesu osobni kontakti s pripadnicima dijasporu. Svjestan sam kako je veoma teško ostvariti osobni kontakt s nekime tko živi na drugom kontinentu, ali udaljenost ne bi smijala biti prepreka kada su u pitanju Hrvati u Gradišću. Organiziranje izleta i ostalih oblika izvannastavnih aktivnosti trebali bi biti dio strategije za popularizaciju teme dijasporu kod mladih. Također može se preuzeti već dobro uhodana praksa koja postoji kod Erasmus+ projekata i omogućiti mladima, koji su posebno zainteresirani za pitanje dijasporu, da se prijave na posebne projektne aktivnosti čija će se provedba odvijati u jednom od središta naše dijasporu, kako u Europi tako i izvan nje.

Zašto je pitanje dijasporu uopće bitno

Pitanje dijasporu danas postaje veoma bitno zbog potencijalne uloge dijasporu u demografskoj i ekonomskoj revitalizaciji Hrvatske. Kao što znamo Hrvatska se trenutno nalazi u veoma teškoj demografskoj situaciji te se čak i sama budućnost hrvatskog naroda čini sve neizvjesnijom. S obzirom na to da Hrvatska ima bazen od više stotina tisuća svojih građana koji žive u inozemstvu i još uvijek osjećaju snažnu povezanost s domovinom, taj potencijal ne smije ostati neiskorišten. Sada kao nikada ranije potrebna nam je suradnja domovinske i iseljene Hrvatske kako bismo zaštitili nacionalne interese te očuvali svoju kulturu i identitet.

Autor : **Damir Kopljar**

Objavljeno: . 29. studenog 2024.

***Ovaj tekst objavljen je uz potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama. Naziv projekta je „Dijaspora-neotkriveno blago Republike Hrvatske.“**

 Share On Facebook ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://mimladi.hr/2024/10/29/kako-temu-hrvatske-dijasporu-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://mimladi.hr/2024/10/29/kako-temu-hrvatske-dijasporu-uciniti-mladima-interesantnom-i-privlacnom/)

 Share On Twitter ([https://twitter.com/share?text=https://mimladi.hr/2024/10/29/kako-temu-hrvatske-dijasporu-](https://twitter.com/share?text=https://mimladi.hr/2024/10/29/kako-temu-hrvatske-dijasporu-uciniti-mladima-interesantnom-i-privlacnom/)

SLJEDEĆI ČLANAK

Janjevački Hrvati (<https://mimladi.hr/2024/10/24/janjevacki-hrvati/>)

NAJNOVIJE OBJAVE

Kako temu hrvatske dijaspare učiniti mladima interesantnom i privlačnom (<https://mimladi.hr/2024/10/29/kako-temu-hrvatske-dijaspare-uciniti-mladima-interesantnom-i-privlacnom/>)

Nakon što sam devet tekstova posvetio hrvatskoj dijaspori u zadnjem, desetom, tekstu pozabavit ću...

(<https://mimladi.hr/2024/10/29/kako-temu-hrvatske-dijaspare-uciniti-mladima-interesantnom-i-privlacnom/>)

Janjevački Hrvati (<https://mimladi.hr/2024/10/24/janjevacki-hrvati/>)

Tema ovoga teksta jest povijest jedne od najstarijih hrvatskih zajednica u dijaspori. Naravno riječ...

(<https://mimladi.hr/2024/10/24/janjevacki-hrvati/>)

Karaševski Hrvati i očuvanje nacionalnog identiteta (<https://mimladi.hr/2024/10/19/karasevski-hrvati-i-ocuvanje-nacionalnog-identiteta/>)

U prethodnim tekstovima, pišući o hrvatskoj dijaspori, značajan smo prostor posvetili načinu na koji...

(<https://mimladi.hr/2024/10/19/karasevski-hrvati-i-ocuvanje-nacionalnog-identiteta/>)

Podrška do samog kraja: Važnost palijativne skrbi (<https://mimladi.hr/2024/10/15/podrska-do-samog-kraja-vaznost-palijativne-skrbi/>)

Palijativna skrb ključna je za poboljšanje života određenih ugroženih skupina. Njezina važnost dodatno raste...

(<https://mimladi.hr/2024/10/15/podrska-do-samog-kraja-vaznost-palijativne-skrbi/>)

Predsjednica Udruge Janjevo Zagreb Ruža Golomejić: 'Naš identitet ima snažne i duboke korijene, kroz osam stoljeća je brižno čuvan i često branjen krvlju' (<https://mimladi.hr/2024/10/10/predsjednica-udruga-janjevo-ruza-golomejic-nas-identitet-ima-snazne-i-duboke-korijene-kroz-osam-stoljeca-je-brizno-cuvan-i-cesto-branjen-krvlju/>)

Doselivši se s prostora nekadašnje Dubrovačke Republike na Kosovo, Hrvati iz Janjeva čine vjerojatno...

mimiadi.hr

Svjetski savez mladih Hrvatska

Vlaška 31, 10000 Zagreb

OIB: 93537511521

Kontakt

Email: info@mimiadi.hr

Mobitel: +38592 502 5176

Društvene mreže

Instagram (<https://www.instagram.com/mimiadihr/?hl=hr>)

Facebook (<https://www.facebook.com/mimiadihr>)

mimiadi created by Illiva Development